

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนหลักสูตร วิชาชีพพระยษสัน ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ใน เขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้บริหาร ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอนวิชาชีพพระยษสัน ของวิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการ ด้านการเรียนการสอนวิชาชีพพระยษสัน ของวิทยาลัยสารพัดช่างกรุงเทพมหานคร
- 3) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการ ด้านการเรียนการสอนวิชาชีพพระยษสัน ของวิทยาลัยสารพัดช่างกรุงเทพมหานคร
- 4) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาชีพพระยษสัน ของวิทยาลัยสารพัดช่างกรุงเทพมหานคร
- 5) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาชีพพระยษสัน ของวิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ใน ภาควิชาปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2540 รุ่นที่ 97/1 ของวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรม อาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 4 แห่ง กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างของครูโดยการ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นตามประเภทของวิทยาลัย จาก วิทยาลัยแต่ละแห่ง ทำให้ได้จำนวนครู 148 คน ซึ่งผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามคืน และคัด เลือกแบบสอบถามที่ถูกต้อง สมบูรณ์แล้ว ปรากฏว่ามีแบบสอบถามใช้ได้ทั้งหมด คิดเป็น 100

เปอร์เซ็นต์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 370 คน และผู้บริหาร 20 คน ผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามคืนได้ คิดเป็นร้อยละ 100 และ 80 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2540 ถึง 30 กันยายน 2540 โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อคำนวณค่าต่าง ๆ ดังนี้

1) ค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลที่เป็นรายละเอียดส่วนตัวและความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับคะแนนข้อที่เป็นการรับรู้ของผู้บริหาร ครูและนักศึกษา เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาชีพพระยศจัน ที่กำหนดในแบบสอบถาม

3) ใช้การทดสอบค่าทีที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test, Independent) ในการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาชีพพระยศจัน ระหว่างนักศึกษาและครูผู้สอน

4) ใช้การทดสอบค่าทีที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test, Independent) ในการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาชีพพระยศจันระหว่างนักศึกษาและผู้บริหาร

5) ใช้การทดสอบค่าทีที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test, Independent) ในการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการ ด้านการเรียนการสอนวิชาชีพพระยศจันระหว่างครูผู้สอน และผู้บริหาร

สรุปผลการวิจัย

1. รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารจำนวน 20 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 89 มีอายุ 48-55 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 44 มีระดับการศึกษาปริญญาโท มากที่สุด คือ ร้อยละ 82 มีอายุราชการ 18-20 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 และมีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 1-5 ปี มากที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 52

1.2 ครูผู้สอน จำนวน 148 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57 มีอายุ 38-45 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 38 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด คือ ร้อยละ 78 มีประสบการณ์ทางการสอนวิชาชีพพระยะสั้น มากที่สุด คือ ร้อยละ 24 และประเภทวิชาอุตสาหกรรมและคหกรรม มีจำนวนครูผู้สอนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 38

1.3 นักศึกษา จำนวน 370 คน มากที่สุดคือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 85 มีอายุ 28-35 ปี มากที่สุดคือ ร้อยละ 35 มีระดับการศึกษาสูงสุดคือ มัธยมศึกษาปลาย คิดเป็นร้อยละ 26 มีอาชีพดำเนินธุรกิจส่วนตัวมากที่สุดคือ ร้อยละ 23 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มีนักศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38 และวัตถุประสงค์ที่เข้ามาศึกษาคือ เพื่อต้องการนำความรู้วิชาชีพ ไปประกอบอาชีพมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 88

2. การรับรู้ของนักศึกษา ครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

2.1 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความทันสมัยของหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความทันสมัยของหลักสูตร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่ง

อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความทันสมัยของหลักสูตร
อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่
กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ สาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ อยู่ในระดับ
ที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม
ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยมี
ข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ สาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง
ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้
ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยมีข้อ
ที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ มีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็น
จริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้
ตอบเห็นว่าเป็นจริง

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็น
จริง โดยมีข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ มีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้
ตอบเห็นว่าเป็นจริงอย่างยิ่ง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ตรงต่อเวลา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบ
เห็นว่าเป็นจริง

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยมี
ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ตั้งใจในการสอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มี
คะแนนน้อยที่สุดคือ เตรียมการสอนล่วงหน้า ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่
มีคะแนนมากที่สุดคือ มีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง
ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ เอาใจใส่และติดตามผลการเรียน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็น
จริงปานกลาง

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่ม
ผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนสอดคล้องกับกิจกรรมและ

เนื้อหาวิชา อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสารและหนังสือประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคืออุปกรณ์การทดสอบคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือเครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงานมีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงอย่างยิ่ง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือนักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือมีการประเมินผลการเรียนสม่ำเสมอและมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือนักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและมีงาน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือโรงฝึกงานมีเครื่องมือพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ โรงฝึกงานมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานมีเครื่องมือพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความกว้างของโรงฝึกงานเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

2.2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือหลักสูตรจัดเวลาในการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชาชีพ อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ความล้าสมัยของหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ หลักสูตรไม่สามารถยืดหยุ่นได้ตามโอกาสของผู้เรียน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือไม่มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือไม่มีการสาธิตก่อนให้นักศึกษาปฏิบัติ อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ไม่มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ไม่มีสาธิตก่อนให้นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ไม่มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบ

เห็นว่าเป็นปัญหามาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ไม่มีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ครูขาดความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ การไม่ให้ความเป็นกันเองและความไม่เหมาะสมในการแต่งกายของครู ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ครูไม่เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความไม่เหมาะสมในการแต่งกายของครู ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือความไม่ตรงต่อเวลาของครู ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความไม่เหมาะสมในการแต่งกายของครู ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าการรับรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนไม่เหมาะสมกับอุปกรณ์การเรียน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคืออุปกรณ์การสอนไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

2.3 เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ หลักสูตรควรจัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละวิชาและหลักสูตร ควรจัดให้มีความยืดหยุ่นได้ตามโอกาสของผู้เรียน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ หลักสูตรควรจัดให้มีความยืดหยุ่นได้ตามโอกาสของผู้เรียน ซึ่งอยู่ในระดับที่ผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากเช่นกัน

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ หลักสูตรควรจัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละวิชา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการปานกลาง

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือควรมีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการปานกลาง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการน้อย

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือควรมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมในการแต่งกาย ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมากเช่นกัน

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบในการสอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ควรให้ความเป็นกันเอง ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมากเช่นกัน

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ความตรงต่อเวลาและความรับผิดชอบในการสอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมากที่สุด ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมในการแต่งกาย ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคืออุปกรณ์การสอนจัดไว้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก เช่นกัน

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากโดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนจัดไว้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสารและหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก เช่นกัน

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมากที่สุด โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานควรมีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา และอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติควรมีความทันสมัย ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมากที่สุด ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ และควรมีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสารและหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือนักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการปานกลาง

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือนักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการปานกลาง

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือความกว้างของโรงฝึกงานเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และโรงฝึกงานมีเครื่องมือพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากเช่นกัน

การรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอ อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือความกว้างของโรงฝึกงานเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากเช่นกัน

การรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความปลอดภัย และควรมีการใช้โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการอย่างคุ้มค่า ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความกว้างของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาและโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความปลอดภัย ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุดเช่นกัน

3. ผลการเปรียบเทียบกับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นของนักศึกษาและครูผู้สอน

3.1 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่าในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ หลักสูตรจัดเวลาได้เหมาะสมกับแต่ละวิชา หลักสูตรจัดเนื้อหาในภาคทฤษฎีได้สอดคล้องกับภาคปฏิบัติ หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและความทันสมัยของหลักสูตร ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนการรับรู้ในข้ออื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ สาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนการรับรู้ในข้ออื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านครูผู้สอน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ มีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงอย่างยิ่ง ส่วนการรับรู้ในข้ออื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ มีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสือประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 ประเด็นคือ มีการประเมินผลสม่ำเสมอ นำคะแนนมาแจ้งให้นักศึกษาทราบภายหลังการทดสอบ ให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง สอนซ่อมเสริมภายหลังการวัดและประเมินผล มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งทั้ง 5 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนการรับรู้ในข้ออื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 ประเด็น คือ โรงฝึกงานมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการมีความปลอดภัย โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอ โรงฝึกงานมีระบบถ่ายเทอากาศเหมาะสม และโรงฝึกงานมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งทั้ง 5 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนการรับรู้ในข้ออื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 ประเด็น คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น หลักสูตรจัดเวลาในการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับแต่ละวิชา หลักสูตรจัดเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีไม่สอดคล้องกับภาคปฏิบัติ หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ความล้ำสมัยของหลักสูตร ซึ่งทั้ง 5 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ส่วนการรับรู้ในข้ออื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 2 ประเด็นคือ ผู้เรียนไม่มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นและกิจกรรมการ

สอนไม่เร็วให้เกิดความสนใจ ซึ่งทั้ง 2 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกประเด็น ซึ่งทุกประเด็นดังกล่าวพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ อุปกรณ์การสอนไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานมีจำนวนไม่เพียงพอกับนักศึกษา ความล้าสมัยของอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่านักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหাপานกลาง ยกเว้นประเด็นที่อุปกรณ์การสอนไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน ซึ่งจัดอยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อย

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็น คือ นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหাপานกลาง

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 ประเด็นคือ ความกว้างของโรงฝึกงานไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการขาดความปลอดภัย โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการมีแสงสว่างไม่เพียงพอ โรงฝึกงานมีระบบถ่ายเทอากาศไม่เหมาะสม ความไม่สะอาดของโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการ ซึ่งทั้ง 5 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

3.3 เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะต้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ หลักสูตรควรจัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับแต่ละวิชา หลักสูตรควรจัดเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีให้สอดคล้องกับภาคปฏิบัติ หลักสูตรควรมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน หลักสูตรควรมีความทันสมัย ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอน สูงกว่าของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 7 ประเด็นคือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น ควรมีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ กิจกรรมการสอนควรเร็วให้เกิดความสนใจ การเรียนการสอนควรต่อเนื่องกันตามลำดับความยากง่าย ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของครูผู้สอนและนักศึกษา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สำหรับอีก 3 ประเด็นคือ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีเท่ากับปฏิบัติ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในลักษณะเป็นรายบุคคล และต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่รวมกันทั้งชั้น พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการปานกลาง

ด้านครูผู้สอน พบว่าการรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 8 ประเด็นคือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดความตรงต่อเวลา ควรเตรียมการสอน ควรเอาใจใส่และติดตามผลการเรียน ความรับผิดชอบในการสอน ความเหมาะสมในการแต่งกาย ซึ่งทั้ง 8 ประเด็นนี้ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 2 ประเด็นคือ มีการประเมินผลการเรียนรู้สม่ำเสมอ และมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการมาก

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการมีความปลอดภัย โรงฝึกงานมีเครื่องมือพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความสะอาด ควรมีการใช้โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติงานให้คุ้มค่า ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการมาก

4. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการ และทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของนักศึกษาและผู้บริหาร

4.1 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง สูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 9 ประเด็นคือ ให้ความเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ตรงต่อเวลา เตรียมการสอนล่วงหน้า เอาใจใส่และติดตามผลการเรียน รับผิดชอบในการสอน เปิดโอกาสให้ซักถาม ตั้งใจในการสอน แต่งกายเหมาะสม ซึ่งทั้ง 9 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานมีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

4.2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ด้านหลักสูตร พบว่าการรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็น คือ ผู้เรียนไม่มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น โดยค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง สูงกว่าของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 3 ประเด็นคือ การไม่ให้ความเป็นกันเองของครู ความไม่ตรงต่อเวลาของครู ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 2 ประเด็นคือ นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล และไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง โดยทั้ง 2 ประเด็นนี้ พบว่า เฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง สูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและมีงาน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญในทุกประเด็น

4.3 เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกประเด็น โดยทุกประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหาร ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ยกเว้นประเด็นที่หลักสูตรควรจัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละวิชา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าต้องการมาก

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 9 ประเด็นคือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น ควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ควรมีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ กิจกรรมการสอนควรเร้าให้เกิดความสนใจ การเรียนการสอนควรต่อเนื่องกันตามลำดับความยากง่าย ซึ่งทั้ง 5 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมากที่สุด สูงกว่าของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ยกเว้นประเด็นที่ควรมีการแจกเอกสารประกอบการเรียน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าต้องการมาก ส่วนประเด็นต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติและต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่รวมกันทั้งชั้น พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สูงกว่าของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการน้อย สำหรับประเด็นที่ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีเท่ากับปฏิบัติ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สูงกว่าของผู้บริหารซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการปานกลาง

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 7 ประเด็นคือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ความตรงต่อเวลา ควรเตรียมการสอน ควรเอาใจใส่และติดตามผลการเรียน ความรับผิดชอบในการสอน มีความตั้งใจในการสอน และมีเทคนิคในการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน ซึ่งทั้ง 7 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมาก

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกประเด็น ซึ่งประเด็นที่อุปกรณ์การสอนควรเหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการทำงานควรมีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา ควรมีการใช้สื่อโสต ทัศนและรูปภาพประกอบการเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติควรมีความทันสมัย ซึ่ง 4 ประเด็นนี้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารมีการรับรู้อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าการรับรู้ของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่

กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สำหรับอีก 2 ประเด็นคือ ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพและควรมีการจัดหนังสือพิมพ์วารสารและหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ ควรมีการประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งทั้ง 2 ประเด็นนี้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารมีการรับรู้ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนอีก 2 ประเด็นคือ ควรมีการทดสอบความรู้ของนักศึกษา และควรมีการสอนซ่อมเสริมภายหลังการวัดและประเมินผล พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและมีงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกประเด็น และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารและนักศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีการรับรู้ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

5. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นของครูผู้สอนและผู้บริหาร

5.1 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่ม

เต็ม โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบ เห็นว่าเป็นจริง

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 8 ประเด็นคือ ให้ความสำคัญเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด มีความตรงต่อเวลา เตรียมการสอนล่วงหน้า เอาใจใส่และติดตามผลการเรียน รับผิดชอบในการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย ตั้งใจในการสอน ซึ่งทั้ง 8 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานมีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

5.2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ข้อ คือ ไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหากลาง

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่าการรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ โรงฝึกงานมีเครื่องมือไม่พร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย

5.3 เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 3 ประเด็น คือ ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบในการสอน และมีเทคนิคในการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหาร ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมากที่สุดสูงกว่าของ... ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็น คือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานควรมีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา ควรมีการใช้สื่อโสต ทัศนและรูปภาพประกอบการเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติควรมีความทันสมัย ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหาร ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าของ... ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ส่วนอีก 1 ประเด็น คือ ควรมีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ ควรมีการประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และควรมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่ง 2 ประเด็นนี้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหาร ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนอีก 2 ประเด็นคือ ควรมีการทดสอบความรู้ของนักศึกษา ก่อนเริ่มบทเรียน และควรมีการสอนซ่อมเสริมภายหลังการวัดและประเมินผล พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 8 ประเด็นคือ โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความ

ปลอดภัย โรงฝึกงานควรมีเครื่องมือพร้อมสำหรับฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ โรงฝึกงานควรมีแสงสว่างให้เพียงพอ โรงฝึกงานควรมีระบบการถ่ายเทอากาศที่เหมาะสม โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความสะอาด และควรมีการใช้โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการอย่างคุ้มค่า ซึ่งทั้ง ๒ ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาการรับรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการด้านการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีข้อค้นพบที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าสนใจ และเพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงขอนำเสนอ ดังนี้

1. การรับรู้เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของนักศึกษาและครูผู้สอน

1.1 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในด้านหลักสูตร จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันที่วิทยาลัยสารพัดช่างได้นำมาใช้ปฏิบัติเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพพระยะสันของครูผู้สอนและผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนในจังหวัด ของ วินัย สายหงษ์ (2528) ซึ่งพบว่า หลักสูตรควรยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของนักศึกษาและครูผู้สอนในด้านหลักสูตร พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ หลักสูตรจัดเวลาได้เหมาะสมกับแต่ละวิชาหลักสูตรจัดเนื้อหาในภาคทฤษฎีได้สอดคล้องกับภาคปฏิบัติ หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน และความทันสมัยของหลักสูตร ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าของครูผู้สอนคือ ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าเป็นจริงแต่นักศึกษาเห็นว่าเป็นจริงสูงกว่าครูผู้

สอนที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากระดับของประสบการณ์และความเข้าใจของนักศึกษาและครูผู้สอนต่างกัน จึงส่งผลให้มองสภาพการเรียนการสอนในด้านหลักสูตรแตกต่างกัน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจันในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามข้อคำถามที่ให้ประเมิน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่ม ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษา จำนวน 85 คน ที่ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ทางวิทยาลัยควรมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งในเรื่องนี้ มุหนทรมย์ชาติวงศ์ (2532) ได้ให้แนวคิดว่าการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ควรมีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่นักศึกษาและครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นและได้มีประสบการณ์ตรง

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่าไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ สาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษาคือ ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าเป็นจริงแต่ครูผู้สอนเห็นว่าเป็นจริงที่สูงกว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการสอนครูผู้สอนได้นำวิธีการสอนหลายวิธีมาใช้เพื่อให้เข้ากับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา การสาธิตเป็นวิธีหนึ่งที่ครูนำมาใช้ ซึ่งนักเรียนอาจเห็นว่าไม่เพียงพอหรือต้องการให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ด้านครูผู้สอน พบว่าการรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนในส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มนักศึกษาและครูผู้สอน เห็นว่าเป็นจริงตามข้อคำถามที่ให้ประเมิน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความตรงต่อเวลา ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 45 คน ที่ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลา นอกจากนี้ยังพบว่า ครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้า ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 80 คน ที่ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้า

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ ครูมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงอย่างยิ่งสูงกว่าของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของวินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า ครูผู้สอนวิชาชีพควรจะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพที่สอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าการรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพในด้านสื่อการเรียนการสอน จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มนักศึกษาและครูผู้สอน เห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนสอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยสาร์พัตช่วงเห็นความสำคัญด้านสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของอบรม สันภิบาล (2524) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าสื่อการเรียนการสอนต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ มีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากครูผู้สอนเห็นว่าทางวิทยาลัยได้มีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมความรู้ไว้ในห้องสมุดอย่างเพียงพอแล้ว ในขณะที่นักศึกษาอาจเห็นว่า ควรมีให้มากกว่าที่เป็นอยู่ จึงทำให้การรับรู้ระหว่างนักศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกัน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษสันในด้านการวัดและประเมินผล จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มนักศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่าเป็นจริงปานกลางตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยมีข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 81 คน ที่ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ทางวิทยาลัย ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 ประเด็นคือ มีการประเมินผลการเรียนสม่ำเสมอ นำคะแนนมาแจ้งให้นักศึกษาทราบภายหลังการทดสอบ มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง สูงกว่าของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง ส่วนอีก 2 ประเด็นคือ ให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง และสอนซ่อมเสริมภายหลังการวัดและประเมินผล พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนได้มีการนำวิธีการวัดและประเมินผลหลายวิธีมาใช้ ในขณะที่นักศึกษาอาจไม่ทราบเหตุผล จึงทำให้มีการรับรู้แตกต่างกัน

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มนักศึกษาและครูผู้สอน เห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอ จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงและสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 110 คน ที่ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอกับประเภทของวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่า โรงฝึกงานของวิทยาลัยสารพัดช่าง มีแสงสว่างเหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชาชีพ ซึ่งในประเด็นนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ สมาน บุญสัน (2528) ที่กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของโรงฝึกงานที่ดี สภาพทางกายภาพควรเหมาะสม ได้แก่ แสงสว่าง และอุณหภูมิ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 ประเด็น คือ โรงฝึกงานมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการมีความปลอดภัย โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอ โรงฝึกงานมีระบบถ่ายเทอากาศเหมาะสมและโรงฝึกงานมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้ง 7 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง จะเห็นได้ว่าถึงแม้การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เป็นการแตกต่างที่ไม่ชัดเจน แสดงว่านักศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ที่พ้องกันว่า สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานของวิทยาลัยสารพัดช่าง อยู่ในสภาพที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ตามแบบสอบถามที่กำหนดไว้

1.2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ด้านหลักสูตร พบว่าการรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในด้านหลักสูตร จัดอยู่ในระดับที่นักศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ หลักสูตรจัดเวลาในการสอนไม่เหมาะสมกับแต่ละวิชา ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 138 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ในแบบสอบถามว่า ควรขยายเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละวิชาชีพ นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรล้าสมัย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูผู้สอนจำนวน 33 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ในแบบสอบถามว่า หลักสูตรควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เนื้อหาหลักสูตรควรได้รับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 ประเด็นคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ไม่เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น หลักสูตรจัดเวลาการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับแต่ละวิชา หลักสูตรจัดเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีไม่สอดคล้องกับภาคปฏิบัติ หลักสูตรไม่สามารถยึดหยุ่นได้ตามโอกาสของผู้เรียน และความล้าสมัยของหลักสูตร ซึ่งทั้ง 7 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย จะเห็นได้ว่าถึงแม้ว่าการรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เป็นการแตกต่างที่ใกล้เคียงกัน แสดงว่านักศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ที่สอดคล้องกันว่า การเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันในด้านหลักสูตร ยังเป็นปัญหา

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ไม่มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 90 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถาม ว่าควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งให้เห็นว่าทั้งนักศึกษาและครูผู้สอนต้องการให้ทางวิทยาลัยสารพัดช่างมีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพต่าง ๆ มาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งในประเด็นนี้ พูนทรัพย์ ชาติวงศ์ (2532) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรมีการเชิญวิทยากรที่มีความสามารถ

มาให้ความรู้แก่นักศึกษาและครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้น และได้มีประสบการณ์ตรง

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 2 ประเด็นคือ ผู้เรียนไม่มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น และกิจกรรมการสอนไม่เร้าให้เกิดความสนใจ ซึ่งทั้ง 2 ประเด็นนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย แสดงให้เห็นว่านักศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ที่พ้องกันว่า การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพยังคงมีปัญหา ตามข้อความในแบบสอบถามที่กำหนดไว้

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษสัน ในด้านครูผู้สอน จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยมีข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ คุรุชาดความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 85 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ในแบบสอบถามว่า คุรุควรมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน แสดงให้เห็นว่านักศึกษาและครูผู้สอนของวิทยาลัยสารพัดช่าง ต้องการครูผู้สอนที่มีความชำนาญและทักษะในแต่ละสาขาวิชาชีพ ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้คำแนะนำไว้ว่า คุรุควรเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และวุฒิตรงกับสาขาที่สอน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย จะเห็นได้ว่าถึงแม้การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เป็นการแตกต่างที่ใกล้เคียงกัน แสดงว่านักศึกษาและครูผู้สอน โดยส่วนรวมมีการรับรู้ที่พ้องกันว่า การเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษสันในด้านครูผู้สอนยังเป็นปัญหา

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาโดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษสัน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมิน ส่วนของครูผู้สอนอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง โดยมีข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ ไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้อง

คล้องกับรายงานผลการวิจัยของอาชัญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในด้านสื่อการเรียนการสอน ประการหนึ่ง คือ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ เช่น นิทรรศการมีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 88 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานมีจำนวนไม่เพียงพอกับนักศึกษา ความล้ำสมัยของอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติและไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ส่วนอีก 1 ประเด็นคือ อุปกรณ์การสอนไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากระดับของประสบการณ์และความเข้าใจในด้านสื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาและครูผู้สอนต่างกัน จึงทำให้มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความไม่ยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษา จำนวน 84 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่าควรมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งในประเด็นนี้ จิรศักดิ์ พลรัฐธนาสิทธิ์ ได้ศึกษาสภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ แบนกช่างเครื่องยนต์ หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักศึกษาต้องการครูที่มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ที่เป็นเช่น

นี้อาจเนื่องจาก ครูผู้สอนในฐานะที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน จึงสามารถรู้และเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีกว่านักศึกษา ซึ่งเป็นเพียงมารับการศึกษาเท่านั้น มิต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนแต่อย่างใด จึงส่งผลให้มีการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาแตกต่างกัน

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานมีเครื่องมือไม่พร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษา จำนวน ๓๐ คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า โรงฝึกงานควรมีเครื่องมือให้พร้อมและเพียงพอสำหรับการฝึกปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ อาชัญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ประการหนึ่งคือ อุปกรณ์การสอนและวัสดุฝึกงานในภาคปฏิบัติไม่เพียงพอกับจำนวนศึกษา วัสดุบางชิ้นอยู่ในสภาพที่ใช้ไม่ได้ นอกจากนี้ยังพบว่าความกว้างของโรงฝึกงานไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ที่ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า ขนาดของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาชีพ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 ประเด็นคือ ความกว้างของโรงฝึกงานไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการขาดความปลอดภัย โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการมีแสงสว่างไม่เพียงพอ โรงฝึกงานมีระบบการถ่ายเทอากาศไม่เหมาะสม ความไม่สะอาดของโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการ ซึ่งทั้ง 5 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องครูผู้สอนในฐานะที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่านักศึกษา จึงทำให้มองปัญหาต่างที่เกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้สอนได้กว้างไกลกว่า ในขณะที่นักศึกษาเป็นเพียงผู้มารับการศึกษาที่ครูผู้สอนหรือวิทยาลัยจัดเตรียมไว้ให้แล้ว จึงทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานแตกต่างกัน

1.3 เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 30 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ต้องการหลักสูตรที่มีเนื้อหาเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักสูตรควรยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ หลักสูตรควรจัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละวิชา หลักสูตรควรจัดเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีให้สอดคล้องกับภาคปฏิบัติ หลักสูตรควรมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน และหลักสูตรควรมีความทันสมัย ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก จะเห็นได้ว่าถึงแม้ว่าการรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เป็นการแตกต่างที่ใกล้เคียงกันมาก จึงแสดงว่านักศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ที่พ้องกันเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในด้านหลักสูตร

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุดตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนในสัดส่วนปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 85 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มาก ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่ดีไว้ว่า ควรเน้นการปฏิบัติ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 7 ประเด็น คือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วม

แสดงความคิดเห็น ควรมีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ กิจกรรมการสอนควรเร้าให้เกิดความสนใจ การเรียนการสอนควรต่อเนื่องกันตามลำดับความยากง่าย ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้ พบว่าค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนอีก 3 ประเด็นคือ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีเท่ากับปฏิบัติ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในลักษณะเป็นรายบุคคล และต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่รวมกันทั้งชั้น พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอนซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนย่อมจะเห็นได้ว่าสิ่งใดจำเป็นและจะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากกว่านักศึกษา ซึ่งเป็นเพียงผู้มารับการศึกษา อาจมองถึงสิ่งที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยกว่าครูผู้สอน จึงส่งผลให้มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษสัน ในด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากตามข้อคำถามที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ควรมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 80 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ควรมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งในประเด็นนี้ รัตนา หุมไพศาล (2533) ได้ให้แนวความคิดไว้ว่า ครูควรมีความเชี่ยวชาญและทักษะในการสอน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 8 ประเด็น คือควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ความตรงต่อเวลา ควรเตรียมการสอน ควรเอาใจใส่และติดตามผลการเรียน ความรับผิดชอบในการสอน และความเหมาะสมในการแต่งกาย ซึ่งทั้ง 8 ประเด็นนี้ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก จะเห็นได้ว่าถึงแม้การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เป็นการแตกต่างที่ใกล้เคียงกันมาก แสดงว่านักศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ที่พ้องกัน เกี่ยวกับความต้องการในด้านครูผู้สอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับที่

กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนจัดไว้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 58 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า อุปกรณ์การสอนควรสอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา ซึ่งในประเด็นนี้ อบรม สนิทบาล (2524) ได้กล่าวเสนอแนะไว้ว่า การเลือกสื่อควรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมและเนื้อหาวิชา

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจันในด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ นักศึกษามีส่วนร่วมในเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 81 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งในประเด็นนี้ สุเทพ เมฆ (2531) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การจูงใจให้ผู้เรียนเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการเรียน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 2 ประเด็นคือ มีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งทั้ง 2 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก จะเห็นได้ว่าถึงแม้ว่าการรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เป็นการแตกต่างไม่มากอย่างเห็นได้ชัดเจน แสดงว่านักศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ที่พ้องกัน เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอน ในด้านการวัดและประเมินผล

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนโดยส่วนรวม เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความกว้างของโรงฝึกงานเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้อง

คล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 98 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ความกว้างของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาชีพ ซึ่งในประเด็นนี้ สมาน บุญสัน (2528) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า พื้นที่ใช้สอยภายในโรงฝึกงาน ควรให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาและสภาพของงาน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการมีความปลอดภัย โรงฝึกงานมีเครื่องมือพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความสะอาด ควรมีการใช้โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการให้คุ้มค่า ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการมาก ส่วนสาเหตุที่ทำให้การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ครูในฐานะที่เป็นมีประสบการณ์ทางการจัดการเรียนการสอน ย่อมจะมองเห็นและทราบว่าจำเป็นต้องมีองค์ประกอบในบ้างจึงจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นได้ ในขณะที่นักศึกษาในฐานะที่เป็นเพียงผู้มารับการศึกษา อาจด้อยประสบการณ์ทางการจัดการเรียนการสอน ไม่สามารถมองเห็นถึงความจำเป็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งเท่ากับครูผู้สอน จึงส่งผลให้การรับรู้แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบการรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการทางการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

2.1 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความทันสมัยของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและนักศึกษา จำนวน 40 คน ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักสูตรที่ดี ควรได้รับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ มีการสาธิต

แล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาและผู้บริหารจำนวน 71 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การเน้นการฝึกปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วินัย สายหงษ์ (2528) ที่กล่าวไว้ว่า หลักสูตรวิชาชีพควรเน้นการปฏิบัติ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้มีการเชิญวิทยากรในบางสาขาอาชีพมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งไม่ครบในทุกสาขาอาชีพ ในขณะที่นักศึกษาอาจเห็นว่าไม่มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม จึงทำให้การรับรู้แตกต่างกัน

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพในด้านครูผู้สอน จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ครูมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของรัตนา พุ่มไพศาล (2539) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอน ควรมีความเชี่ยวชาญและทักษะในการสอน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 9 ประเด็นคือ ให้มีความเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ตรงต่อเวลา เตรียมการสอนล่วงหน้า เอาใจใส่และติดตามผลการเรียน รับผิดชอบในการสอน เปิดโอกาสให้ซักถาม ตั้งใจในการสอน และแต่งกายเหมาะสม ซึ่งทั้ง 9 ประเด็นนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์ ย่อมมองสภาพการณ์ย่อมมองสภาพการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นไปในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างลึกซึ้งและละเอียดรอบคอบกว่านักศึกษา ซึ่งเป็นเพียงผู้มารับการศึกษาในระยะเวลาที่ไม่ยาวนาน จึงทำให้การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหารแตกต่างกัน

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านสื่อการเรียนการสอน

อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยมีข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ มีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษา จำนวน 50 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ควรมีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร ซึ่งในเรื่องนี้ วินัย สายหงษ์ (2526) ได้ให้แนวคิดว่าการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ความมีบริการสื่อเสริม เช่น วารสาร หนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ทางวิชาชีพ นอกเหนือจากสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนโดยตรงเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่า มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของอาชัญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า อุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาสายอาชีพประการหนึ่งคือ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ เช่น นิทรรศการมีไม่เพียงพอ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานมีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา ซึ่งพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารเห็นว่าเครื่องมือที่ใช้สำหรับฝึกงานมีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษาแล้ว แต่บางครั้งในขณะที่นักศึกษากำลังใช้ฝึกงานอยู่ เครื่องมือที่อาจมีความเก่าแล้วชำรุดเสียหายและไม่มีการซ่อมแซมหรือมีสำรองสำหรับนำมาใช้แทนได้ทันที ทำให้นักศึกษาที่เข้ามาปฏิบัติงานชุดใหม่คิดว่าเครื่องมือไม่เพียงพอ จึงส่งผลให้มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหารโดยส่วนรวม เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลางตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและนักศึกษาจำนวน 84 คน ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งในประเด็นนี้ สุเทพ เมฆ (2539) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การจูงใจให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ การให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเรียนการสอนด้วย

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ โรงฝึกงานมีเครื่องมือพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษา จำนวน 83 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า โรงฝึกงานควรมีเครื่องมือให้พร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอาชญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า อุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพประการหนึ่งคือ อุปกรณ์การสอนและวัสดุฝึกงานในภาคปฏิบัติไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และวัสดุบางชิ้นอยู่ในสภาพที่ใช้ไม่ได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ความกว้างของโรงฝึกงานเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา สอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษา จำนวน 68 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ขนาดของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาชีพ ซึ่งในประเด็นนี้สมาน บุญสัน (2528) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่าพื้นที่ใช้สอนภายในโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาและสภาพของงาน ส่วนอีก 1 ประเด็นที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ โรงฝึกงานมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษา จำนวน 62 คนที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า โรงฝึกงานควรมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ตามข้อคำถามที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนสูงที่สุด คือ ความล้ำสมัยของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและผู้บริหาร จำนวน 40 คนที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า หลักสูตรควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักสูตรวิชาชีพที่ดีควรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรจัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้บริหาร และนักศึกษา จำนวน 110 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนควร

เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา ส่วนอีก 1 ประเด็น คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 30 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวความคิดไว้ว่าหลักสูตรวิชาชีพควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหารพบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกัน ในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร โดยส่วนรวม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหাপานกลางตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ไม่มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและผู้บริหารจำนวน 88 คน ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า ควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งในประเด็นนี้ พูนทรัพย์ ขาดวงศ์ (2532) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการทัศนศึกษา ดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้แก่นักศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ ผู้เรียนไม่มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหাপานกลาง สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย ในประเด็นนี้ นาดยา กัทรแสงไทย (2535) ได้สรุปลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นที่ดีว่า ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหาตามแนวทางของตนเอง

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ครูขาดความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและผู้บริหารจำนวน 84 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน ซึ่งในประเด็นนี้ รัตนา พุ่มไพศาล (2533) ได้เสนอแนะถึงลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ชาญและทักษะในการสอน ส่วนอีก 1 ประเด็นคือ ความไม่ตรงต่อเวลาของครู ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 30 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่าควรมีความตรงต่อเวลา

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 3 ประเด็นคือ การไม่ให้ความเป็นกันเองของครู ความไม่ตรงต่อเวลาของครู ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ย่อมทราบและเข้าใจครูผู้สอนได้ดีกว่าผู้บริหารซึ่งมิได้มาใกล้ชิดกับการเรียนการสอนอย่างแท้จริง จึงส่งผลให้การรับรู้ต่างกัน

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหารโดยส่วนรวม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านสื่อการเรียนการสอน จัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ตามข้อความที่ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและผู้บริหาร จำนวน 82 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของอรรถกฤษณศิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพคือ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ เช่น นิทรรศการมีไม่เพียงพอ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาโดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม ส่วนการรับรู้โดยส่วนรวมของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความไม่ยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 84 คนที่ได้แสดงไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งในประเด็นนี้จรัสศักดิ์ พลรัฐธนาสิทธิ์ (2529) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า นักศึกษาต้องการครูที่มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 2 ประเด็นคือ นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลางสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากระดับของประสบการณ์และความเข้าใจเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผลของนักศึกษาและผู้บริหารมีต่างกัน จึงส่งผลให้มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน ส่วนอีก 1 ประเด็นคือ ไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ กชกร สังขชาติ (2527) ได้สรุปถึงลักษณะการเรียนการสอนที่ดีว่า ครูผู้สอนควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสวัดผลความก้าวหน้าของตนเองด้วย

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจนในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ โรงฝึกงานมีเครื่องมือไม่พร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 83 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีเครื่องมือให้พร้อมและเพียงพอสำหรับการฝึกปฏิบัติงานและสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของอาศัญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษานักใหญ่สายอาชีพคือ อุปสรรคการสอนและวัสดุฝึกงานในภาคปฏิบัติไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา วัสดุบางชิ้นอยู่ในสภาพที่ใช้ไม่ได้ นอกจากนี้ยังพบว่า โรงฝึกงานมีระบบถ่ายเทอากาศไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 2 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีการถ่ายเทอากาศให้เพียงพอ ซึ่งในประเด็นนี้ สมาน บุญสัน (2528) ได้เสนอแนวความเกี่ยวกับองค์ประกอบของโรงฝึกงานที่ดีว่า สภาพทางกายภาพของโรงฝึกงาน ได้แก่ อุณหภูมิ และอากาศหมุนเวียน ควรเหมาะสมกับผู้เรียน และความไม่สะอาดของโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษา จำนวน 82 คนที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยส่วนประเด็นสุดท้ายคือ ความกว้างของโรงฝึกงานไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและผู้บริหารจำนวน 72 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบ

สอบถามว่า ความกว้างของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งในประเด็นนี้ สมานบุญรัตน์ (2528) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของโรงฝึกงานที่ดีไว้ว่า พื้นที่ใช้สอยของโรงงานควรเหมาะสมกับสภาพงาน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3 เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาโดยส่วนรวมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม ส่วนการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวมอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการต้องการมากที่สุด ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 30 คน ที่ได้แสดงไว้ในแบบสอบถามว่า ควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วินัยสายหงษ์ (2528) ที่กล่าวไว้ว่า หลักสูตรวิชาชีพควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกประเด็น โดยทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ของผู้บริหารซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการต้องการมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาที่อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการต้องการมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์และใกล้ชิดกับการเรียนการสอนย่อมมองเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้อย่างละเอียดและลึกซึ้งกว่านักศึกษาซึ่งเป็นเพียงผู้มาเรียนจากกระบวนการเรียนการสอนที่จัดเตรียมไว้ให้แล้วเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้การรับรู้เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนในด้านหลักสูตรแตกต่างกัน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้โดยส่วนรวมของนักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการต้องการมากที่สุด ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม ส่วนการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวมอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอน

สอนในสัดส่วนปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและผู้บริหารจำนวน 71 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้นซึ่งในประเด็นนี้สอดคล้องกับงานศึกษาของ วินัย สายหงษ์ (2528) ที่ได้สรุปลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพพระยศจันที่ตีว่า ควรเน้นการฝึกปฏิบัติ นอกจากนี้ยังพบว่าควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของพูนทรัพย์ ชาติวงศ์ (2532) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการทัศนศึกษา ดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้แก่นักศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 9 ประเด็น คือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น ควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ควรมีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ กิจกรรมการสอนควรเร้าให้เกิดความสนใจ การเรียนการสอนควรต่อเนื่องกันตามลำดับความยากง่าย ซึ่งทั้ง 5 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ยกเว้นประเด็นที่ควรมีการแจกเอกสารประกอบการเรียน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ส่วนประเด็นที่ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ และต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่รวมกันทั้งสิ้น พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการน้อย สำหรับประเด็นที่ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสัดส่วนทฤษฎีเท่ากับปฏิบัติ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหารซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการเรียนการสอน ย่อมจะมองเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้อย่างละเอียดและลึกซึ้งได้ดีกว่านักศึกษา ซึ่งมีได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอนใด ๆ จึงทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันไปจากการรับรู้ของผู้บริหาร

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมินแบบสอบถามและการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวม อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้

ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุดตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมในการแต่งกาย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร จำนวน 4 คน ซึ่งในประเด็นนี้ รัตนา พุ่มไพศาล (2533) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดีของครูผู้สอน วิชาชีพไว้ว่า ควรมีการแต่งกายที่เหมาะสม

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 7 ประเด็นคือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ความตรงต่อเวลา ควรเตรียมการสอน ควรเอาใจใส่และติดตามผลการเรียน ความรับผิดชอบในการสอน มีความตั้งใจในการสอน และมีเทคนิคในการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน ซึ่งทั้ง 7 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากระดับของประสบการณ์และความละเอียดถี่ถี่ซึ่งในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นของนักศึกษาและผู้บริหารต่างกัน จึงส่งผลให้มีการรับรู้ในด้านครูผู้สอนแตกต่างกัน

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาโดยส่วนร่วมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระษสั่น ในด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถามสำหรับการรับรู้ โดยส่วนรวมของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนควรเหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาและผู้บริหาร จำนวน 43 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า อุปกรณ์การสอนควรจัดให้สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา ซึ่งในประเด็นนี้ อบรม สนิทบาล (2524) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกสื่อการเรียนไว้ว่า ควรใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของบทเรียนและกิจกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้ยังพบว่า อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติควรมีความทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร จำนวน 3 คน ที่แสดงไว้ในแบบสอบถามว่าสื่อการเรียนการสอนควรมีความทันสมัย ส่วนอีก 1 ประเด็น คือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานควรมีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ พจน์ และชูศรี ราศรีรัตน์ (2528) ที่พบว่า อุปกรณ์การเรียนการสอนมีปริมาณไม่เป็นสัดส่วนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์ในกระบวนการเรียนการสอนย่อมจะทราบได้ดีและลึกซึ้งว่าสิ่งใดที่มีความจำเป็นมากที่จะมีส่วนทำให้การเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มากกว่านักศึกษา ซึ่งเป็นผู้มารับการศึกษา จึงทำให้การรับรู้ที่แตกต่างกัน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับข้อความเพิ่มเติมจากนักศึกษาจำนวน 81 คน ที่ได้แสดงไว้ในแบบสอบถามว่า ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งในประเด็นนี้ กขร สังข์ชาติ (2527) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดผลความก้าวหน้าในการเรียนด้วยตนเอง

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็นคือ ควรมีการประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า ต้องการมากที่สุดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับต้องการมาก ส่วนอีก 2 ประเด็นคือ ควรมีการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนเริ่มบทเรียน และควรมีการสอนซ่อมเสริมภายหลังการวัดและประเมินผล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ และความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้นั้นของนักศึกษาและผู้บริหารต่างกัน จึงทำให้มีการรับรู้ที่ต่างกัน

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม และการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวม อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ตามข้อความที่ให้ประเมินใน

แบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ โรงฝึกงานควรมีแสงสว่างให้เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 75 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีแสงสว่างให้เพียงพอกับประเภทของวิชาชีพ ซึ่งในประเด็นนี้ สมาน บุญสัน (2528) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของโรงฝึกงานที่ดีไว้ว่า สภาพทางกายภาพของโรงฝึกงาน เช่น แสงสว่าง อากาศหมุนเวียนควรเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังพบว่า โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความสะอาดและปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาจำนวน 138 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย ส่วนประเด็นสุดท้าย คือ ควรมีการใช้โรงฝึกงานให้คุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 2 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีการใช้โรงฝึกงานให้คุ้มค่า

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของนักศึกษาและผู้บริหาร พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกประเด็น ซึ่งในทุกประเด็นนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน จึงเห็นถึงส่วนประกอบที่สำคัญต่าง ๆ และจำเป็นเกี่ยวกับด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน ได้อย่างลึกซึ้งและละเอียดรอบคอบกว่านักศึกษา ซึ่งเป็นผู้มารับการศึกษาจากกระบวนการต่าง ๆ ที่ได้จัดเตรียมไว้แล้วเท่านั้น จึงทำให้มีการรับรู้ที่ต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นของครูผู้สอนและผู้บริหาร

3.1 เกี่ยวกับปัญหาสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสั้นในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความทันสมัยของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 5 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรที่ดีไว้ว่า เนื้อหาของหลักสูตรควรได้รับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหารพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ มีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของวินัย สายหงษ์ (2528) ได้กล่าวสรุปลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพที่ดีว่าควรเน้นการปฏิบัติ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็น คือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งในประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอนซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารเห็นว่าการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ แล้วในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าน้อยเกินไป หรือในบางสาขาไม่มีการเชิญวิทยากรมาเลย จึงทำให้มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาชีพพระยาศน์ในด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ เตรียมการสอนล่วงหน้า ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูผู้สอนจำนวน 20 คน ที่แสดงความคิดเห็นไว้แบบสอบถามว่า ควรเตรียมการสอนล่วงหน้า ซึ่งในประเด็นนี้ พันธ์ หันนาคินทร์ (2528) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า ควรมีความสนใจ ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ส่วนอีก 1 ประเด็นคือ ความเอาใจใส่และติดตามผลการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ พันธ์ หันนาคินทร์ (2528) ที่กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีว่า ควรเอาใจใส่และอุทิศเวลาให้แก่ผู้เรียน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหารพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 9 ประเด็นคือ ให้ความเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด มีความตรงต่อเวลา เตรียมการสอนล่วงหน้า รับผิดชอบในการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย และตั้งใจในการสอน ซึ่งทั้ง 9 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่า

เฉลี่ยของผู้บริหาร ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ส่วนอีก 1 ประเด็นคือ เอาใจใส่และติดตามผลการเรียน ซึ่งพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง สูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงปานกลาง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากทุกประเด็นเป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนต้องปฏิบัติต่อผู้เรียนโดยย่อมจะทราบรายละเอียดและความเป็นไปของกิจกรรมดังกล่าวได้ลึกซึ้งกว่าผู้บริหารที่มีได้มาใกล้ชิดกับการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีการรับรู้แตกต่างกัน

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริงตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ อาชัญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพคือ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ เช่น การจัดนิทรรศการมีไม่เพียงพอหรือไม่มีเลย

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหารพบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็นคือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานมีจำนวนเพียงพอกับกับนักศึกษา โดยค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ถึงแม้ว่าการรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เป็นการแตกต่างที่ใกล้เคียงกัน แสดงว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีการรับรู้ที่พ้องกันเกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ นักศึกษามีส่วนร่วมในเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 3 คนที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งในประเด็นนี้ กชกร สังข์ชาติ (2527) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดผลความก้าวหน้าในด้านการเรียนการสอนของตนเองด้วย

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหารพบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและมีกิจการ พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและมีกิจการ อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นจริง ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความกว้างของโรงฝึกงานเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 34 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ความกว้างของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งในประเด็นนี้ สมาน บุญสัน (2528) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของโรงฝึกงานที่ดีว่า พื้นที่ใช้สอนภายในโรงฝึกงาน ควรเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนผู้ฝึกงาน ส่วนอีก 1 ประเด็นคือ โรงฝึกงานมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูผู้สอน จำนวน 25 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนต้องการให้โรงฝึกงานมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย กว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหารพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

3.2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ความล้าสมัยของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 5 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความทันสมัย ซึ่งในประเด็นนี้ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพว่า เนื้อหาหลักสูตรควรได้รับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรจัดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับแต่ละวิชา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 30 คน ที่ได้ให้ความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรปรับเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชาชีพ ส่วนอีก 1 ประเด็นคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูผู้สอนจำนวน 45 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของวินัย สายหงษ์ (2528) ที่เสนอแนะไว้ว่า หลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ กิจกรรมการสอนไม่เร้าให้เกิดความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 3 คน ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า กิจกรรมการเรียนการสอนควรเร้าความสนใจผู้เรียน ซึ่งในประเด็นนี้ นาดยา ภัทรแสงไทย (2525) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีว่า กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องท้าทายและเร้าความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 28 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งในประเด็นนี้ พูนทรัพย์ ชาตวงศ์ (2532) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการเชิญวิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้แก่นักศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ในด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ครูไม่เอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร จำนวน 3 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของนักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า ความไม่ตรงต่อเวลาของครู ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูผู้สอน จำนวน 15 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความตรงต่อเวลา

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ในด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้

ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม ส่วนการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวมอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย โดยมีข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ไม่มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 2 คนที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพและสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของอาชัญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพคือ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ เช่น นิทรรศการมีไม่เพียงพอ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม ส่วนการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวมอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหาปานกลาง ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 3 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลด้วย ซึ่งในประเด็นนี้ กษกร สังข์ชาติ (2527) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมและให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนในการวัดผลความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเองด้วย

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็น คือ ไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง โดยพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหาปานกลาง ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอนซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารเห็นว่าถ้านักศึกษาได้มีส่วนประเมินผลการทำงานของตนเองแล้วจะทำให้รู้ถึงความก้าวหน้าของตนเองและสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่า นักศึกษายังมีความรู้และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประเมินผลน้อย ซึ่งหากให้ประเมินเองอาจเกิดความลำเอียง ทำให้การวัดผลไม่เป็นมาตรฐาน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ตามข้อความที่ให้ประเมินในแบบสอบถาม โดยมีข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด คือ ความกว้างของโรงฝึกงานไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 34 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ขนาดของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งในประเด็นนี้ สมาน บุญสัน (2528) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของโรงฝึกงานที่ดีว่า พื้นที่ใช้สอยของโรงฝึกงาน ควรจัดให้เหมาะสมและเพียงพอกับนักศึกษา

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 1 ประเด็น คือ โรงฝึกงานมีเครื่องมือพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของครูผู้สอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาชัญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ วัสดุฝึกงานในภาคปฏิบัติไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและวัสดุบางชิ้นอยู่ในสภาพที่ใช้ไม่ได้

3.3 เกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

ด้านหลักสูตร พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการต้องการมากตามข้อความที่ให้ประเมิน ส่วนการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวม อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าการต้องการมากที่สุด ตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยมีข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 50 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งในประเด็นนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของวินัย สายหงษ์ (2528) ที่กล่าวเสนอแนะไว้ว่า หลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหาร โดยส่วนรวมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ความมีการสาธิตแล้วให้นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 8 คนที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรเน้นการฝึกปฏิบัติ ซึ่งในประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ วินัย สายหงษ์ (2528) ที่ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพพระยษันที่ดีว่า ควรเน้นการฝึกปฏิบัติ นอกจากนี้ยังพบว่า ความมีการเชิญวิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 28 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ความมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งในประเด็นนี้ พุณทรัพย์ ชาตวงศ์ (2532) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการทัศนศึกษา ดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้แก่นักศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

ด้านครูผู้สอน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัน ในด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมิน ส่วนการรับรู้โดยส่วนรวมของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดคือ มีความรับผิดชอบในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 3 คน ที่แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของพนัส หันนาคินทร์ (2528) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า ควรมีความคงเส้นคงวาในการประพฤติปฏิบัติต่อผู้เรียนและรู้จักรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังพบว่า ความตรงต่อเวลาเป็นข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดอีก 1 ประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูผู้สอน จำนวน 15 คนที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีความตรงต่อเวลา

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 3 ประเด็น คือ ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบในการสอน และมีเทคนิคในการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่า

ต้องการมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากประเด็นทั้ง 3 นี้ เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติต่อนักศึกษาโดยตรง ซึ่งย่อมเป็นไปได้ว่าครูย่อมจะตระหนักในบทบาทและความจำเป็นได้ดีกว่า ในขณะที่ผู้บริหารอาจมีได้มาสัมผัสใกล้ชิดกับกระบวนการจัดการเรียนหรือนักศึกษาโดยตรง จึงส่งผลให้การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารแตกต่างกัน

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าการรับรู้ของครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัน ในด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมิน ส่วนการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวมอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยมีข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 2 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งในประเด็นนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ อาชญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ คือ มีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ เช่น นิทรรศการไม่เพียงพอ ส่วนอีก 1 ประเด็นคือ ควรมีการจัดหนังสือพิมพ์วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูผู้สอนจำนวน 51 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรมีการจัดหนังสือเสริมความรู้ทางด้านวิชาชีพสาขาต่าง ๆ เพิ่ม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของอาชญญา สิริยานนท์ (2527) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ประการหนึ่งคือ โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้นักศึกษายังไม่เพียงพอ

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็น คือ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกงานควรมีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา ควรมีการใช้สื่อโสต ทัศน และรูปภาพประกอบการเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติควรมีความทันสมัย ควรมีการจัดหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมหลักสูตร ทั้ง 4 ประเด็นนี้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอนซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สาเหตุที่ทำให้การรับรู้ของนักศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและนักศึกษา ย่อมจะทราบถึงความต้องการหรือสิ่งที่จำเป็นจะต้องใช้ในการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใดได้อย่างลึกซึ้งและละเอียดรอบคอบ

ในขณะที่ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนดำเนินการมิได้ใกล้ชิดกับการจัดการเรียนการสอนและนักศึกษาโดยตรง จึงทำให้มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหารโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก ตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยมีข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุด คือ นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารจำนวน 3 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ซึ่งในประเด็นนี้ กชกร สังขชาติ (2527) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอนผู้ใหญ่ไว้ว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสวัดผลความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเอง

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 4 ประเด็น คือ ควรมีการประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ควรทดสอบความรู้นักศึกษาก่อนเริ่มบทเรียน ควรมีการสอนซ่อมเสริมภายหลังการวัดและประเมินผล และควรมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอน ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สาเหตุที่ทำให้การรับรู้แตกต่างกันอาจเนื่องจาก ทั้ง 4 ประเด็นนี้เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติต่อนักศึกษาทั้งในทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งได้อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษา ซ่อมจะตระหนักถึงความจำเป็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ในขณะที่ผู้บริหารอาจมิได้มาใกล้ชิดกับกระบวนการเรียนการสอนและนักศึกษาโดยตรงเช่นครูผู้สอน จึงส่งผลให้มีการรับรู้แตกต่างกัน

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า การรับรู้ของครูผู้สอนโดยส่วนรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจันในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากตามข้อความที่ให้ประเมิน ส่วนการรับรู้ของผู้บริหารโดยส่วนรวม อยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุด ตามข้อความที่ให้ประเมิน โดยข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ความกว้างของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 34 คน ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า สถานที่ที่ใช้เรียนควรเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งในประเด็นนี้ สมาน บุญสัน (2528) ได้เสนอ

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของโรงฝึกงานที่ดีว่า การจัดพื้นที่ใช้สอยภายในโรงฝึกงานควรให้เหมาะสม และเพียงพอแก่นักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความสะอาด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูผู้สอนจำนวน 25 คนที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในแบบสอบถามว่า โรงฝึกงานควรมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนต้องการให้สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยกว่าที่เป็นอยู่

จากการเปรียบเทียบการรับรู้ในภาพรวมของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 8 ประเด็นคือ โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความปลอดภัย โรงฝึกงานควรมีเครื่องมือพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ โรงฝึกงานควรมีแสงสว่างให้เพียงพอ โรงฝึกงานควรมีระบบถ่ายเทอากาศที่เหมาะสม โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการควรมีความสะอาด และควรมีการใช้โรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการอย่างคุ้มค่า ซึ่งทั้ง 8 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมากที่สุดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในระดับที่กลุ่มผู้ตอบเห็นว่าต้องการมาก สาเหตุที่ทำให้การรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนแตกต่างกัน อาจเนื่องจากผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้รับนโยบายการบริหารสถานศึกษา ย่อมต้องการในส่วนประกอบต่าง ๆ ให้ดีและมากที่สุด เพื่อที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบาย ในขณะที่ครูผู้สอนเป็นผู้จัดดำเนินการเรียนการสอน และอยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษาย่อมจะต้องการในสิ่งที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับความจริงได้ดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ทราบถึงการรับรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักศึกษาคูใหญ่เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการทางการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของวิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร ใน 8 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยศจัน ในวิทยาลัยสารพัดช่าง มีดังต่อไปนี้

1.1 ด้านหลักสูตร สถานศึกษาควรได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับภาวะเหตุการณ์ของปัจจุบันอยู่เสมอ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ควรจัดเวลาในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชาชีพ และควรมีการปรับให้ยืดหยุ่นได้ตามโอกาสของผู้เรียน

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน สถานศึกษาควรมีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ สาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นมาให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษาอยู่เสมอ ควรเน้นการปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะทางวิชาชีพ และควรมีการพานักศึกษาออกไปทัศนศึกษา หรือฝึกงานตามสถานประกอบการจริงเป็นครั้งคราว ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ด้านครูผู้สอน สถานศึกษาควรได้มีการจัดประชุมหรือสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของครูผู้สอนอยู่เสมอ โดยเน้นให้ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลาทั้งในด้านการสอน และการวัดผล ครูควรมีการเตรียมการสอนทุกครั้งเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ควรมีความเอาใจใส่ และติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอและควรมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอนอย่างแท้จริง

1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน สถานศึกษาแต่ละแห่งควรมีการจัดหนังสือพิมพ์วารสาร และหนังสืออ่านประกอบเพื่อความรู้ทางวิชาชีพต่าง ๆ ที่ทันสมัย ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อความก้าวหน้าและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แก่นักศึกษา ส่วนอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติงานทางวิชาชีพควรมีจำนวนให้เพียงพอแก่นักศึกษาและควรสอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชาที่เรียนในแต่ละสาขาวิชา

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล สถานศึกษาควรได้มีการจัดประชุมครูผู้สอนเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการเรียนการสอนเป็นประจำ ควรให้ครูผู้สอนทุกท่านเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนยิ่งขึ้น และในการวัดและประเมินผลการเรียนควรมีเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานเหมือนกัน และควรแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเกณฑ์นั้น เพื่อมีความมั่นใจว่าการวัดและประเมินผลทุกครั้งมีความยุติธรรม

1.6 ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน สถานศึกษาควรได้มีการจัดเตรียมสถานที่สำหรับใช้ในการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติให้มีความพร้อมอยู่เสมอ เช่น ควรมีสงสว่างให้เพียงพอกับการเรียนในแต่ละสาขาวิชา มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย

โดยมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้บุคลากรอย่างชัดเจน ส่วนความกว้างของโรงฝึกงานควรเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนและไม่แออัดเกินไป เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติงานควรมืออย่างเพียงพอและควรมีสารองไว้เพื่อการเสียหายชำรุดกระทันหัน จะได้ไม่ทำให้การเรียนการสอนขาดตอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

ในส่วนของกรมอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลวิทยาลัยสารพัดช่างและมีหน้าที่โดยตรงในการอำนวยการ ควบคุม และกำกับให้วิทยาลัยสารพัดช่าง ได้มีการจัดทำแผนดำเนินงานรวมทั้งมีการตรวจสอบให้วิทยาลัยสารพัดช่าง มีการรายงานผล ประเมินผล การดำเนินงานที่ได้วางใจ และจากการวิจัยครั้งนี้จึงเห็นควรเสนอให้กรมอาชีวศึกษาดำเนินการดังนี้

2.1 กรมอาชีวศึกษาควรให้การสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ได้มีโอกาสศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัติน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจัดโครงการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่นหรือจัดทำโครงการขึ้นมาเอง เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยษัติน

2.2 กรมอาชีวศึกษาควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัตินให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้และเข้าใจในหลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัติน และกำหนดแนวปฏิบัติให้ไปในทิศทางเดียวกันอย่างทั่วถึงกัน

2.3 กรมอาชีวศึกษาควรสนับสนุนให้มีการดำเนินการ ติดตาม ควบคุมและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัตินอย่างจริงจัง เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการ ด้านการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัติน ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ เช่น ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหา และความต้องการด้านการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยษัติน ของวิทยาลัยสารพัดช่างในระหว่างภูมิภาค ซึ่งอาจค้นพบสาเหตุอื่นที่แตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร

3) ควรมีการศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการ ด้านการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อทราบสาเหตุของความแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร

4) ควรได้มีการศึกษาการติดตามผลนักศึกษาที่เรียนสำเร็จหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จากวิทยาลัยสารพัดช่างไปแล้วว่าประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด หรือมี ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด และสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่เพียงใด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย